ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Գ.Բաղդասարյան_ /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № _3_

«_20_» _սեպտեմբեր_ 2023_ թ.

МՀ/բ-132 ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ **ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 042101.00.6 ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 042101.01.6 Իրավագիտություն
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ իրավագիտության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ Մանկավարժության և հոգեբանության
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ առկա, հեռակա
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ առկա **3-րդ, 1-ին կիս.**
հեռակա **5-րդ 2-րդ կիս.**

Դասախոս(ներ)՝ Լյուդմիլա Դանիելյան
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե/ներ lyuda_danielyan@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում …………………………………………………	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները ……………………………………………………………	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները ……………………………………………………………………………	3
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները ……………………………………………………	3
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ……………………………………………………………………………………	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ………………………………………………………………………………	6
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները …………………………………………………	7
8.	Դասավանդման մեթոդներ………………………………………………………………………	8
9.	Ուսումնառության մեթոդները ………………………………………………………………	8
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը …………	9
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ…………………………………	9
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ……………………………………………………	10
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	10
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ………………………………………………………	16
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ………………………	19
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ………………………	20
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում…………„„„„„„„„„„„„…………	22
14.	Գնահատում………………………………………………………………………………	23
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում…………………………………………	23
	14.2. Հարցաշար……………………………………………………………………	23
	14.3. Գնահատման չափանիշներ………………………………………………………	27
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ………………………………………………	29

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Մանկավարժություն» դասընթացը կարևորվում է կրթական բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված **042101.01.6 Իրավագիտություն** կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում: «Մանկավարժություն» դասընթացը մանկավարժական բարձրագույն մասնագիտական կրթության համակարգում ուսուցիչդաստիարակի, տնօրենի, փոխտնօրենի պատրաստման կարևորագույն դասընթացներից է, քանի որ այն օգնում է և ապագա մանկավարժին, դպրոցի տնօրինությանը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները կազմակերպել և իրականացնել գիտատեսական մակարդակով:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

Ապագա ուսուցիչներին զինել մանկավարժական տեսական գիտելիքները արդյունավետ կիրառելու կարողություններով և հմտություններով, ընդարձակել նրանց մանկավարժական աշխարհայացքը զարգացնել մանկավարժական վերլուծական, համադրական և ստեղծագործական կարողությունները: Ձևավորել մանկավարժական ցանկացած իրավիճակում արագ կողմնորոշվելու կարողություն:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

Ուսանողներին զինել մանկավարժության օբյեկտի, առարկայի, խնդիրների վերաբերյալ գիտելիքներով, որոնք հնարավորություն կտան հնարավորինս լավ պատկերացնելու մանկավարժագիտության կարևորությունը, հանդիպող դժվարությունները, այն դիտարկել գիտությունների ընդհանուր համակարգում, պատկերացում կազմել ուսուցչի զարգացման և ձևավորման գործընթացի մասին, առավել մանրամասն ծանոթանալ կրտսեր, միջին և ավագ դպրոցականների տարիքային շրջափուլերին: Կարևոր են նաև ժամանակակից մանկավարժական տեսությունների ընձեռած գիտելիքները, որոնց մանկավարժական ասպեկտը հնարավորություն է տալիս խորացնելու ուսանողների գիտելիքները այս ասպարեզում: Գտնել նոր ուղիներ, միջոցներ երեխայի իմացական ակտիվությունը, ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը խթանելու համար, նպաստել ուսումնադաստիարակչական գործընթացը առավել արդյունավետ դարձնելու աշխատանքներին. սա է վերոհիշյալ դասընթացի կարևոր խնդիրը:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները .

«Մանկավարժություն» դասընթացին մասնակցելու համար կարևոր են գիտելիքներ մանկավարժագիտության մասին, որոշ գիտելիքների ուսումնական գործընթացի մասին, պատկերացում դպրոցի ժամանակակից խնդիրների մասին, տրամաբանական կարողություններ, մանկավարժական մտածողություն:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը

«Մանկավարժություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

ԳԻՄԱՆԱ.

- մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացությունները, կարևորագույն խնդիրները,
- մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ,

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

- մանկավարժական գիտաճյուղերի բնութագիրը,
- մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները,
- անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները,
- անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը,
- կրթության բովանդակության ընդհանուր բնութագիրը,
- ուսուցման գործընթացի էությունը,
- ուսուցման սկզբունքները, ուսուցման մեթոդները և միջոցները,
- ուսուցման կազմակերպման ձևերի էվոլյուցիոն զարգացումը,
- դասը որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև,
- ուսուցման կազմակերպման օժանդակ ձևերը,
- ուսուցման գործընթացի կազմակերպման դիդակտիկական նոր համակարգերը,
- ուսուցման գործընթացի ախտորոշումն ու վերահսկումը,
- ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների կիրառումը դպրոցում,
- ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաներ և մասնագիտական կոմպետենտություն,
- դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը,
- դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները,
- դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները,
- դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը,
- դաստիարկության բաղադրամասերը,
- դպրոցավարություն,
- տնօրենի գործառույթները
- դպրոցում գործող խորհուրդները:

ԿԿԱՐՈՂԱՆԱ.

- ներկայացնել մանկավարժության հիմնական հասկացությունները
- արդյունավետ օգվտել մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդներից,
- իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները,
- իմաստավորել անձի զարգացման տարիքային շրջափուլերը,
- իմաստավորել ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման օժանդակ ձևերը,
- բնութագրել ուսուցողական և միավորային մատյանները,

- ներկայացնել արդի գնահատման համակարգը,
- ներկայացնել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները,
- կարևորել ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաները,
- տրամաբանել մասնագիտական կոմպետենտության ձեռքբերման պահանջները
- արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում,
- տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային,
- տիրապետի կոլեկտիվի տեսական հիմունքներին,
- տիրապետի դպրոցի կառավարման հիմունքներին:

ԿՏԻՐԱՊԵՏԻ.

- մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը,
- տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն
- ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեխնոլոգիաների իմաստավորմանը,
- ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաաստավորմանը,
- տնօրենի, փոխտնօրենների, ուսուցիչ-դաստիարակի կոմպետենցիաների գաղափարագրմանը
- մանկավարժական վարպետությանը:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ԿՈՄՊԵՏԵՆՑԻԱՆԵՐ *(ԱՅՍՈՒՀԵՏ ԳԿ) ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆԸ.*

- վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
- խնդիրների լուծում,
- որոշումների ընդունում:

ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ԿՈՄՊԵՏԵՆՑԻԱՆԵՐԻ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ ՀԳԿ) ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆԸ.

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
- հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
- սովորելու ունակություն,
- ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՄԻՋԱՆՁՆԱՅԻՆ ԿՈՄՊԵՏԵՆՑԻԱՆԵՐԻ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ ՄՁԿ) ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆԸ.

- քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,
- թիմային աշխատանք,
- միջանձնային ունակություններ,
- միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,
- այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,

- բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում,
- միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,
- բարոյական արժեքներ:

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ (ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ) ԿՈՄՊԵՏԵՆՑԻԱՆԵՐԻ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ ԱԿ) ՁևԱՎՈՐՄԱՆԸ.

- հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
- ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
- կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
- տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
- տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[2].

«Մանկավարժություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մանկավարժության մասնագիտական գործունեության ընթացքում, համապատասխան աշխատանքային լաբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	**2 կրեդիտ/ 60 ժամ**	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն	16	
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք	8	
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	36	
Ընդամենը	60	
Ստուգման ձևը	ստուգարք	

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u>[3] .

[2] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

[3] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[4]՝
  - <u>**Ռեֆերատ**</u> – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - <u>**Գործարար խաղեր**</u> – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
  - <u>**Էսսե**</u> – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
  - <u>**Կլոր սեղան**</u> – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
  - <u>**Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն**</u> – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
  - <u>**Նախագծերի մեթոդ**</u> – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
  - <u>***Հարցի նախապատրաստման մոդել***</u> –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:

- **<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u>** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **<u>Աշխատանքային տետր</u>** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **<u>Զեկույց</u>** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- ***<u>Հարցազրույց</u>*** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝**[5] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[6]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում….

---

[5] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[7].

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Մանկավարժագիտության օբյեկտը, առարկան և մեթոդները	2	2			
2.	Անձնավորության ձևավորման գործընթացը	2				
3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ	2				
4.	Ուսուցման գործընթացի էությունը և սկզբունքները	2	2			
5.	Ուսուցման մեթոդները	2				
6.	Դաստիարակության գործընթացի էությունը և սկզբունքները	2				
7.	Դաստիարակության մեթոդները	2	2			
8.	Անձնավորության բարոյական, ֆիզիկական, աշխատանքային դաստիարակությունները	2	2			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		16	8			2

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.	2004
2.	Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 228 էջ	1977
3.	Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե	2005
4.	Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե.	1986

[7] Նման է օրացուցային պլանին

5.	Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.	1976
6.	Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.	1999
7.	Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե.	1968
8.	И. П. Подласый, Педагогика, М.	2003
9.	Б. П. Есупова, Основы дидактики,	1967
10.	А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М.	1979
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան,	1962թ.
2.	Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան,	1950թ.
3.	Ա. Դիստերվեգ «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան,	1963թ.
4.	Ժ.Ժ. Ռուսսո «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին», 2 հատոր, Երևան,	1960թ., 1962թ.
5.	Կ. Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկեր», 2 հատոր, Երևան,	1958թ., 1959թ.
6.	Խ. Աբովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ բարոյական խրատներ հայ մանուկներին»:	1840
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[8]
1.	Մանկավարժագիտության օբյեկտը, առարկան և մեթոդները	Տարբեր մոտեցումներ մանկավար ժական հասկացութունների վերաբերյալ	2	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 **(ՊԳ 1)** Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 **(ՊԳ 2)** Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 **(ՊԳ 3)** Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 **(ՊԳ 4)** Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 **(ՊԳ 5)**

[8] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

				Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (**ՊԳ 6**) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9**) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10**) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1**) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2**)
2.	Անձը որպես դաստիարակության առարկա, անձի զարգացման գործոնները: Անձի զարգացման տարիքային փուլերը, դրանց համառոտ բնութագիրը:	Միջավայր, ժառանգականություն, Դաստիարակություն: Ազատ և բնական դաստիարակության տեսության արժևորումը	2	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 (**ՊԳ 1**) Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 (**ՊԳ 2**) Գ. Ե. Ղուլումյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 (**ՊԳ 3**) Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 (**ՊԳ 4**) Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 (**ՊԳ 5**) Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (**ՊԳ 6**) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9**) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10**) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1**) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2**)

3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ:	Դաստիարակությունը որպես ամբողջական և հասարակական գործընթաց	2	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 **(ՊԳ 1)** Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 **(ՊԳ 2)** Գ. Ե. Ղուլումյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 **(ՊԳ 3)** Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 **(ՊԳ 4)** Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 **(ՊԳ 5)** Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 **(ՊԳ 6)** Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 **(ՊԳ 7)** И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 **(ՊԳ 8)** Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 **(ՊԳ 9)** .А. С. Макаренко, Педагогическая поэма, М. 1979 **(ՊԳ 10)** Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. **(ԼԳ 1)** Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. **(ԼԳ 2)**
4.	Ուսուցման գործընթացի էությունը: Ուսուցման սկզբունքները:	Կոմենսկու «Մեծ Դիդակտիկա» աշխատության համառոտ վերլուծությունը: Ուսուցման տեխնոլոգիաներ	2	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 **(ՊԳ 1)** Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 **(ՊԳ 2)** Գ. Ե. Ղուլումյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 **(ՊԳ 3)** Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 **(ՊԳ 4)** Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 **(ՊԳ 5)** Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 **(ՊԳ**

				6) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9**) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10**) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1**) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2**)
5.	Ուսուցման մեթոդները:	Ուսուցման մեողների դասակարգումը	2	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 (**ՊԳ 1**) Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 (**ՊԳ 2**) Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 (**ՊԳ 3**) Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 (**ՊԳ 4**) Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 (**ՊԳ 5**) Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (**ՊԳ 6**) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9**) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10**) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1**) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2**)

6.	Դաստիարակության սկզբունքները:	Դաստիարակությունը որպես ամբողջական և հասարակական գործընթաց: Սկզբունքները	2	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 **(ՊԳ 1)** Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 **(ՊԳ 2)** Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 **(ՊԳ 3)** Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 **(ՊԳ 4)** Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 **(ՊԳ 5)** Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 **(ՊԳ 6)** Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 **(ՊԳ 7)** И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 **(ՊԳ 8)** Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 **(ՊԳ 9)** .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 **(ՊԳ 10)** Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. **(ԼԳ 1)** Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. **(ԼԳ 2)**
7.	Դաստիարակության մեթոդները:	Դաստիարակությունը որպես ամբողջական և հասարակական գործընթաց: Մեթոդները	2	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 **(ՊԳ 1)** Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 **(ՊԳ 2)** Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 **(ՊԳ 3)** Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 **(ՊԳ 4)** Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 **(ՊԳ 5)** Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 **(ՊԳ**

				6) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9**) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10**) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1**) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2**)
8.	Դաստիարակության հիմնական ուղղությունները: Անձնավորության բարոյական, ֆիզիկական, աշխատանքային, դաստիարակությունները:	Դաստիարակության բաղադրամասերը և փոխադարձ կապը	2	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 (**ՊԳ 1**) Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 (**ՊԳ 2**) Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 (**ՊԳ 3**) Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 (**ՊԳ 4**) Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 (**ՊԳ 5**) Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (**ՊԳ 6**) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9**) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10**) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1**) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2**)

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[9]
1.	**Մանկավարժագիտության օբյեկտը, առարկան և մեթոդները**	Տարբեր մոտեցումներ մանկավար ժական Հասկացությունների վերաբերյալ	2	Գործարար խաղեր Էսսե Կլոր սեղան Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 (**ՊԳ 1**) Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 (**ՊԳ 2**) Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 (**ՊԳ 3**) Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 (**ՊԳ 4**) Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 (**ՊԳ 5**) Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (**ՊԳ 6**) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9**) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10**) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1**)

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

					Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2**)
2.	**Ուսուցման գործընթացի էությունը և սկզբունքները**	Կոմենսկու «Մեծ Դիդակտիկա» աշխատության համառոտ վերլուծությունը: Ուսուցման տեխնոլոգիաներ	2	**Գործարար խաղեր** **Էսսե** **Կլոր սեղան** **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն**	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 (**ՊԳ 1**) Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 (**ՊԳ 2**) Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 (**ՊԳ 3**) Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 (**ՊԳ 4**) Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 (**ՊԳ 5**) Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (**ՊԳ 6**) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9**) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10**) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1**) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2**)
3.	**Դաստիարակության մեթոդները**	Դաստիարակության մեթոդների դասակարգումը	2	**Գործարար խաղեր**	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 (**ՊԳ 1**) Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին,

				<u>Էսսե</u> <u>Կլոր սեղան</u> <u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>	Մանկավարժության ներածություն, 1977 (ՊԳ 2) Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 (ՊԳ 3) Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 (ՊԳ 4) Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 (ՊԳ 5) Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (ՊԳ 6) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (ՊԳ 7) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (ՊԳ 8) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (ՊԳ 9) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (ՊԳ 10) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (ԼԳ 1) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (ԼԳ 2)
4.	Անձնավորության բարոյական, ֆիզիկական, աշխատանքային, դաստիարակությունները	Դաստիարակության բաղադրամասերը և փոխադարձ կապը	2	<u>Գործարար խաղեր</u> <u>Էսսե</u> <u>Կլոր սեղան</u> <u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 (ՊԳ 1) Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 (ՊԳ 2) Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 (ՊԳ 3) Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 (ՊԳ 4)

					Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 (**ՊԳ 5**) Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (**ՊԳ 6**) Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7**) И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8**) Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9**) .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10**) Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1**) Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2**)

12.3.

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

1.	Դիդակտիկայի էությունը, օբյեկտը, առարկան, հիմնական հասկացությունները, խնդիրները: Կրթության բովանդակությունը: Ուսուցման գործընթացի էությունը: Ուսուցման գործընթացի օրինաչափությունները, սկզբունքները, շարժիչ ուժերը:	Կոմենսկու «Մեծ Դիդակտիկա» աշխատության համառոտ վերլուծությունը: Ուսուցման տեխնոլոգիաներ	**Գործարար խաղեր** **Էսսե** **Կլոր սեղան** **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն**	14 շաբաթ	Գրավոր Աշխատանքի կազմակերպում և ներկայացում	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 **(ՊԳ 1)** Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 **(ՊԳ 2)** Գ. Ե. Ղույումչյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 **(ՊԳ 3)** Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 **(ՊԳ 4)** Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 **(ՊԳ 5)** Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 **(ՊԳ 6)** Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 **(ՊԳ 7)** И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 **(ՊԳ 8)** Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 **(ՊԳ 9)** .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 **(ՊԳ 10)** Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. **(ԼԳ 1)** Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. **(ԼԳ 2)**

2.	Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը: Դպրոցականների աշխարհայացքի ձևավորումը:	Դաստիարակության անհատական, միկրոխմբային, կոլեկտիվ և մասսայական ձևերի համեմատական վերլուծությունը	<u>**Գործարար խաղեր**</u> <u>**Էսսե**</u> <u>**Կլոր սեղան**</u> <u>**Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն**</u>	14 շաբաթ	Գրավոր Աշխատանքի կազմակերպում և ներկայացում	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 (**ՊԳ 1)** Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 (**ՊԳ 2)** Գ. Ե. Ղուլումյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 (**ՊԳ 3)** Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 (**ՊԳ 4)** Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 (**ՊԳ 5)** Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 (**ՊԳ 6)** Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 (**ՊԳ 7)** И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 (**ՊԳ 8)** Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 (**ՊԳ 9)** .А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 (**ՊԳ 10)** Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. (**ԼԳ 1)** Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. (**ԼԳ 2)**

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[10]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Լսարան 211, 208, 3, 4
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	SMART գրատախտակ, համակարգիչ
Սարքեր, սարքավորումներ	Համակարգիչ, համացանց
Համակարգչային ծրագրեր	Դասախոսությունների նյութերի, գործնական, սեմինար պարապունքների ուսումնական և գիտական տեսաֆիլմերի ցուցադրում, սխեմաների դիտում
Այլ	Աշխատանք համակարգչի հետ` կրթական ռեսուրսների օգտագործմամբ

[10] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[11]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր։

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:[12]

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Մանկավարժություն

1. Մանկավարժության՝ որպես ինքնուրույն գիտության առաջացումը
2. Մանկավարժական գիտության օբյեկտը և առարկան
3. Մանկավարժական գիտության և պրակտիկայի խնդիրները

---

[11]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

[12] Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

4. Դաստիարակության ծագումը: Տարբեր մոտեցումներ այդ հարցին
5. Դաստիարակությունը որպես հասարակական երևույթ, նրա օրինաչափությունները
6. Մանկավարժության հիմնական հասկացությունները, նրանց փոխադարձ կապը
7. Մանկավարժական գիտության մեթոդաբանական հիմունքները
8. Մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ: Մանկավարժական գիտության զարգացման աղբյուրները
9. Մանկավարժական գիտության կառուցվածքը
10. Գիտամանկավարժական հետազոտությունների մեթոդները
11. Հասկացություն անձնավորության և նրա զարգացման մասին
12. Զարգացման օրինաչափությունները
13. Անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները
14. Խաղը և երեխայի զարգացումը
15. Ուսումը և երեխայի զարգացումը
16. Դաստիարակությունը և զարգացումը
17. Գործունեության դերը անձի զարգացման գործում
18. Հաղորդակցման դերը անձի զարգացման գործում. նրա տեսակները
19. Անձնավորության ակտիվության դերը նրա զարգացման և ձևավորման գործում
20. Անձնավորությունը որպես դաստիարակության օբյեկտ և սուբյեկտ
21. Տարիքային փուլերը անձնավորության զարգացման գործում
22. Նախադպրոցական տարիքի երեխաների բնութագիրը
23. Կրտսեր դպրոցական տարիքի երեխաների բնութագիրը
24. Դեռահասի տարիքային բնութագիրը
25. Պատանու տարիքային բնութագիրը
26. Երեխաների անհատական տարբերությունների հաշվառումը ուսուցման և դաստիարակության մեջ
27. Հասկացություն նպատակի մասին: Դաստիարակության նպատակի առաջացումը և զարգացումը
28. Դաստիարակության նպատակի սահմանման հիմունքները
29. Մտավոր դաստիարակության դերը անձի համակողմանի զարգացման գործում
30. Աշխատանքային դաստիարակության դերը անձի համակողմանի զարգացման գործում
31. Աշակերտների մասնագիտական կողմնորոշման համակարգը
32. Բարոյականության էությունը: Բարոյականությունը և իրավունքը
33. Բարոյական դաստիարակության դերը անձի համակողմանի զարգացման գործում

34. Գեղագիտական դաստիարակության դերը անձի համակողմանի զարգացման գործում
35. Գեղագիտական դաստիարակության աղբյուրները և միջոցները
36. Ֆիզիկական դաստիարակության դերը անձի համակողմանի զարգացման գործում
37. Ֆիզիկական դաստիարակության համակարգը և միջոցները
38. Երեխաների դաստիարակության նկատմամբ համալիր /կոմպլեքսային/ մոտեցում
39. Մանկավարժի մասնագիտությունը և նրա հասարակական նշանակությունը
40. Մանկավարժության դասականները ուսուցչի մասին
41. Մանկավարժի մասնագիտական կարողությունները և հմտությունները
42. Մանկավարժի անձնական որակները
43. Մանկավարժական ունակությունների համակարգը
44. Մանկավարժական վարպետության կառուցվածքը
45. Մանկավարժական հեղինակություն և տակտ
46. Սոցիալ-քաղաքական, տնտեսական և կուլտուրական գործոնների որոշիչ դերը կրթության համակարգի գործունեության համար
47. Կրթության համակարգի գործունեության սկզբունքները
48. ՀՀ կրթության համակարգի կառուցվածքը
49. Հասկացություն կրթությանհամակարգի մասին
50. Արտադպրոցական կրթության և դաստիարակության համակարգը, մանկական արտադպրոցական հաստատությունների տիպերը

<u>Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)</u>
<u>(1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 10 շաբաթվա ընթացքում)</u>

- **Ընդգրկված թեմաները.**
  - Մանկավարժության՝ որպես ինքնուրույն գիտության առաջացումը
  - Մանկավարժական գիտության օբյեկտը և առարկան
  - Մանկավարժական գիտության և պրակտիկայի խնդիրները
  - Դաստիարակության ծագումը: Տարբեր մոտեցումներ այդ հարցին
  - Դաստիարակությունը որպես հասարակական երևույթ, նրա օրինաչափությունները
  - Մանկավարժության հիմնական հասկացությունները, նրանց փոխադարձ կապը
  - Մանկավարժական գիտության մեթոդաբանական հիմունքները
  - Մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ: Մանկավարժական գիտության զարգացման աղբյուրները

- Մանկավարժական գիտության կառուցվածքը
- Գիտամանկավարժական հետազոտությունների մեթոդները
- Հասկացություն անձնավորության և նրա զարգացման մասին
- Զարգացման օրինաչափությունները
- Անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները
- Խաղը և երեխայի զարգացումը
- Ուսումը և երեխայի զարգացումը
- Դաստիարակությունը և զարգացումը
- Գործունեության դերը անձի զարգացման գործում
- Հաղորդակցման դերը անձի զարգացման գործում. նրա տեսակները
- Անձնավորության ակտիվության դերը նրա զարգացման և ձևավորման գործում
- Անձնավորությունը որպես դաստիարակության օբյեկտ և սուբյեկտ
- Տարիքային փուլերը անձնավորության զարգացման գործում
- Նախադպրոցական տարիքի երեխաների բնութագիրը
- Կրտսեր դպրոցական տարիքի երեխաների բնութագիրը
- Դեռահասի տարիքային բնութագիրը
- Պատանու տարիքային բնութագիրը

<u>Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)</u>
<u>(2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 19 շաբաթվա ընթացքում)</u>

- **Ընդգրկվող թեմաները.**
  - Երեխաների անհատական տարբերությունների հաշվառումը ուսուցման և դաստիարակության մեջ
  - Հասկացություն նպատակի մասին: Դաստիարակության նպատակի առաջացումը և զարգացումը
  - Դաստիարակության նպատակի սահմանման հիմունքները
  - Մտավոր դաստիարակության դերը անձի համակողմանի զարգացման գործում
  - Աշխատանքային դաստիարակության դերը անձի համակողմանի զարգացման գործում
  - Աշակերտների մասնագիտական կողմնորոշման համակարգը
  - Բարոյականության էությունը: Բարոյականությունը և իրավունքը
  - Բարոյական դաստիարակության դերը անձի համակողմանի զարգացման գործում
  - Գեղագիտական դաստիարակության դերը անձի համակողմանի զարգացման գործում

- Գեղագիտական դաստիարակության աղբյուրները և միջոցները
- Ֆիզիկական դաստիարակության դերը անձի համակողմանի զարգացման գործում
- Ֆիզիկական դաստիարակության համակարգը և միջոցները
- Երեխաների դաստիարակության նկատմամբ համալիր /կոմպլեքսային/ մոտեցում
- Մանկավարժի մասնագիտությունը և նրա հասարակական նշանակությունը
- Մանկավարժության դասականները ուսուցչի մասին
- Մանկավարժի մասնագիտական կարողությունները և հմտությունները
- Մանկավարժի անձնական որակները
- Մանկավարժական ունակությունների համակարգը
- Մանկավարժական վարպետության կառուցվածքը
- Մանկավարժական հեղինակություն և տակտ
- Սոցիալ-քաղաքական, տնտեսական և կուլտուրական գործոնների որոշիչ դերը կրթության համակարգի գործունեության համար
- Կրթության համակարգի գործունեության սկզբունքները
- ՀՀ կրթության համակարգի կառուցվածքը
- Հասկացություն կրթությանհամակարգի մասին
- Արտադպրոցական կրթության և դաստիարակության համակարգը, մանկական արտադպրոցական հաստատությունների տիպերը

14.4. Գնահատման չափանիշները[13].

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝

Երկու ընթացիկ ստուգումների գումարային 40 միավոր՝ ընդհանուր գնահատականի 40%-ը:

1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 9-10 շաբաթ)

- Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
  Ընթացիկ գրավոր ստուգման համար նախատեսված են 4 հարցեր, յուրաքանչյուր հարցի համար՝ 5 միավոր:

- Գնահատման չափանիշները՝

- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
- Առարկայի իմացություն:

2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 19-20շաբաթ)

- Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
  20 կետից բաղկացած հարցախույզ, յուրաքանչյուրի համար՝ 1 միավոր:

[13] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

- Գնահատման չափանիշները՝
- Առաջադրված հարցերի ճիշտ պատասխանը,
- Առարկայի իմացությունը:

3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝
  - Հաճախումների հաշվառում

- Գնահատման չափանիշները՝
- ներկայություն:

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝
  - Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում,
  - Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում,
  - Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում,
  - Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների, տեսաներկայացման առկայություն
  - Անձնական թղթապանակի կազմում, կարգավորում:

5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝
  - Ստեղծագործական մոտեցման առկայություն,
  - Հետազոտական աշխատանքի առկայություն,
  - Ինքնուրույն դատողություններ,
  - Առաջարկություններ:

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ **042101.00.6 ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ**

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **042101.01.6 Իրավագիտություն**

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **իրավագիտության բակալավր**

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	<u>ՄՀ/բ- 132 Մանկավարժություն</u>			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի,1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	16
			Սեմինար	8
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ապագա ուսուցիչներին զինել մանկավարժական տեսական գիտելիքները արդյունավետ կիրառելու կարողություններով և հմտություններով, ընդարձակել նրանց մանկավարժական աշխարհայացքը զարգացնել մանկավարժական վերլուծական, համադրական և ստեղծագործական կարողությունները: Ձևավորել մանկավարժական ցանկացած իրավիճակում արագ կողմնորոշվելու կարողություն:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք* • մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացությունները, կարևորագույն խնդիրները, • մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ, • մանկավարժական գիտաճյուղերի բնութագիրը, • մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները, • անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները, • անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը, • կրթության բովանդակության ընդհանուր բնութագիրը, • ուսուցման գործընթացի էությունը, • ուսուցման սկզբունքները, ուսուցման մեթոդները և միջոցները, • ուսուցման կազմակերպման ձևերի էվոլյուցիոն զարգացումը,			

	• դասը որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև, • ուսուցման կազմակերպման օժանդակ ձևերը, • ուսուցման գործընթացի կազմակերպման դիդակտիկական նոր համակարգերը, • ուսուցման գործընթացի ախտորոշումն ու վերահսկումը, • ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների կիրառումը դպրոցում, • ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաներ և մասնագիտական կոմպետենտություն, • դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը, • դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները, • դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները, • դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը, • դաստիարկության բաղադրամասերը, • դպրոցավարություն, • տնօրենի գործառույթները • դպրոցում գործող խորհուրդները: *Հմտություն* • ներկայացնել մանկավարժության հիմնական հասկացությունները • արդյունավետ օգտել մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդներից, • իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները, • իմաստավորել անձի զարգացման տարիքային շրջափուլերը, • իմաստավորել ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման օժանդակ ձևերը, • բնութագրել ուսուցողական և միավորային մատյանները, • ներկայացնել արդի գնահատման համակարգը, • ներկայացնել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները, • կարևորել ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաները, • տրամաբանել մասնագիտական կոմպետենտության ձեռքբերման պահանջները • արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական

	իրավիճակներում, • տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային, • տիրապետի կոլեկտիվի տեսական հիմունքներին, • տիրապետի դպրոցի կառավարման հիմունքներին: *Կարողունակություն* • մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը, • տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն • ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեխնոլոգիաների իմաստավորմանը, • ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաաստավորմանը, • տնօրենի, փոխտնօրենների, ուսուցիչ-դաստիարակի կոմպետենցիաների գաղափարագրմանը • մանկավարժական վարպետությանը:
Դասընթացի բովանդակությունը	**Թեմա 1 Մանկավարժագիտության օբյեկտը, առարկան և մեթոդները** «Դաստիարակություն» հասկացության բնորոշումը, դաստիարակության դերը և հիմնական գործառույթները: Մանկավարժությունը որպես գիտություն դաստիարակության մասին, նրա ծագումն ու զարգացումը: Մանկավարժական հիմնական հասկացությունները: Մանկավարժական գիտության համակարգը: Մանկավարժության կապը հարակից գիտությունների հետ: Մանկավարժությունը որպես գիտություն և արվեստ: Ժամանակակից մանկավարժական տեսությունների ընդհանուր բնութագիրը: Գիտամանկավարժական հետազոտության մեթոդոլոգիան և մեթոդները: Մանկավարժական հետազոտությունների մեթոդաբանական հիմքը: Գիտամանակվարժական հետազոտության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը: Մեթոդների դասակարգումն ըստ բովանդակության և ձևի: Գիտամանկավարժական հետազոտությունների մեթոդների կատարելագործման ուղիները: **Թեմա 2 Անձնավորության զարգացումը և դաստիարակությունը:** «Զարգացում» և «Դաստիարակություն» հասկացությունների բնորոշումը: Դաստիարակության դերը և տեղը անձի ձևավորման գործոնների համակարգում: Հասարակական միջավայր: Դերը անձի ձևավորման գործում: Հասկացողություն տարիքի և տարիքային առանձնահատկությունների մասին: Տարիքային պարբերացում: Առանձին տարիքի դպրոցականների զարգացման առանձնահատկությունները: Համակողմանի կրթությունը և անձնավորության դաստիարակությունը: Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության պատմության մեջ: Համամարդկային դաստիարակության ծրագիրը:

	Անձնավորության դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը: Թեմա 3 **Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ** Դաստիարակությունը որպես ամբողջական և հասարակական գործընթաց **Թեմա 4Ուսուցման սկզբունքները**: Հասկացողություն ուսուցման սկզբունքների և կանոնները մասին: Զննողականության սկզբունքը: Գիտակցության, ակտիվության և ինքնուրույնության սկզբունքը: Համակարգվածության և հաջորդականության սկզբունքը: Գիտելիքների կայունության սկզբունքը: Մատչելիության սկզբունքը: Ուսուցման սկզբունքների միասնությունը: **Թեմա 5 Ուսուցման մեթոդները:** Հասկացողություն ուուցման մեթոդների մասին: Ուսուցման մեթոդներին ներկայացվող պահանջները: Ուսուցման մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը: Պրոբլեմային ուսուցման մեթոդները: Ծրագրավորված ուսուցման էությունն ու մեթոդները: Գիտելիքների ստուգման և գնահատման մեթոդները: **Թեմա 6 Դաստիարակության գործընթացի էությունը և սկզբունքները** Դաստիարակության տեսությունը որպես մանկավարժական գիտության բաղկացուցիչ մաս: Դաստիարակության գործընթացի հիմնական օրինաչափությունները; Դաստիարակության գործընթացի շարժիչ ուժերը: Դաստիարակչական գործընթացի արդյունավետության բարձրացման ուղիները: Դաստիարակչական գործընթացի սկզբունքները, դրանց ներկայացվող պահանջները: **Թեմա 7 Դաստիարակության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը:** Ընդհանուր հասկացողություն դաստիարակության մեթոդների, հնարքների և միջոցների մասին: Դաստիարակության մեթոդների կիրառման արդյունավետության պայմանները: Դաստիարակության մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը: **Թեմա 8 Անձնավորության բարոյական, ֆիզիկական, աշխատանքային դաստիարակությունները** **Բարոյական դաստիարակություն**: Հասկացողություն բարոյական դաստիարակության մասին: Բարոյական դաստիարակության նպատակը, խնդիրները և բովանդակությունը: Բարոյական դաստիարակության ուղիներն ու միջոցները: Բարոյական զգացմունքների դաստիարակումը: Աշակերտների սեռական դաստիարակություն: **Ֆիզիկական դաստիարակություն** Ֆիզիկական դաստիարակության դերը անձի համակողմանի զարգացման գործում: Ֆիզիկական դաստիարակության համակարգը և միջոցները **Աշխատանքային դաստիարակություն:** Աշխատանքային դաստիարակության հիմնախնդիրը մանկավարժության

	մեջ: Աշխատանքային դաստիարակությունը անձի համակողմանի կրթության և դաստիարակության գործում: Աշխատանքային դաստիարակության հիմնական խնդիրները, բովանդակությունը: Աշակերտների աշխատանքային գործունեության կազմակերպումը: Աշխատանքային դաստիարակությունը ֆիզիկական դաստիարակության համակարգում: Դպրոցականների պրոֆեսիոնալ կողմնորոշումը և աշխատանքային դաստիարակությունը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝ Երկու ընթացիկ ստուգումների գումարային 40 միավոր՝ ընդհանուր գնահատականի 40%-ը: 1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 9-10 շաբաթ) ▪ Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ Ընթացիկ գրավոր ստուգման համար նախատեսված են 4 հարցեր, յուրաքանչյուր հարցի համար՝ 5 միավոր: ▪ Գնահատման չափանիշները՝ - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: 2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 19-20շաբաթ) ▪ Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ 20 կետից բաղկացած հարցախույզ, յուրաքանչյուրի համար՝ 1 միավոր: ▪ Գնահատման չափանիշները՝ - Առաջադրված հարցերի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացությունը: 3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Հաճախումների հաշվառում ▪ Գնահատման չափանիշները՝ - ներկայություն: 4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում, - Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում, - Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում, - Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների, տեսաներկայացման առկայություն - Անձնական թղթապանակի կազմում, կարգավորում: 5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)

	▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Ստեղծագործական մոտեցման առկայություն, - Հետազոտական աշխատանքի առկայություն, - Ինքնուրույն դատողություններ, - Առաջարկություններ:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004 2. Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն, 1977 3. Գ. Ե. Ղուլումյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005 4. Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986 5. Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976 6. Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999 7. Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968 8. И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003 9. Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967 10. А. С. Макаренко, Педагогическая поема, М. 1979 Լրացուցիչ- 1. Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ. 2. Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ. 3. Ա. Դիստերվեգ «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1963թ. 4. Ժ.Ժ. Ռուսսո «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին», 2 հատոր, Երևան, 1960թ., 1962թ. 5. Կ. Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկեր», 2 հատոր, Երևան, 1958թ., 1959թ. 6. Խ. Աբովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ բարոյական խրատներ հայ մանուկներին»: 1840

Հեռակա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">000000-ԱԱԱԱԱԱԱԱԱԱԱԱ</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">1-ին տարի,1-ին կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4"></td><td>Դասախոսություն</td><td></td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td></td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Քննություն, ընթացիկ քննություն, ստուգարք</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
Գիտելիք
•
Հմտություն
•
Կարողունակություն
•</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի բովանդակությունը</td><td colspan="4">Թեմա 1……, Թեմա 2…..</td></tr>
<tr><td>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Գրականություն</td><td colspan="4">Պարտադիր-
Լրացուցիչ-</td></tr>
</table>